

WOJEWODA ŚLĄSKI

NPII.4131.1.326.2022

Katowice, dnia 6 kwietnia 2022 r.

Rada Gminy Jasienica

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jedn. Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXVIII/520/22 Rady Gminy Jasienica z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Jasienica za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, w części określonej w § 1 ust. 2 zd. 1 w zakresie wyrazu „pożarniczych” oraz zd. 2 uchwały w brzmieniu: "Pojęcie ćwiczeń obejmuje manewry służb ratowniczych.", jako sprzecznej z art. 15 ust. 1 w zw. z art. 3 pkt 6 ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o ochotniczych strażach pożarnych (Dz. U. z 2021 r. poz. 2490), dalej jako: "ustawa", w związku z art. 2 i art. 7 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 ze zm.), dalej jako: "Konstytucja RP".

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 3 marca 2022 r. Rada Gminy Jasienica podjęła uchwałę Nr XXXVIII/520/22 w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Jasienica za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, dalej jako „uchwała”.

W podstawie prawnej Rada wskazała m.in. art. 15 ust. 2 ustawy.

Przedmiotowa uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 7 marca 2022 r.

W toku oceny legalności uchwały organ nadzoru uznał, iż jest ona częściowo niezgodna z prawem.

Zgodnie z art. 15 ust. 1 - ust. 3 ustawy:

1. Strażak ratownik OSP, który uczestniczył w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu, otrzymuje, niezależnie od otrzymywanego wynagrodzenia, ekwiwalent pieniężny. 2. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego ustala, nie rzadziej niż raz na 2 lata, właściwa rada gminy drodze uchwały. Wysokość ekwiwalentu pieniężnego nie może przekraczać 1/175 przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego brutto, ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 291, z późn. zm.) przed dniem ustalenia ekwiwalentu pieniężnego, naliczanego za każdą rozpoczętą godzinę od zgłoszenia wyjazdu z jednostki ochotniczej straży pożarnej. Ekwiwalent pieniężny jest wypłacany z budżetu właściwej gminy.

3. Za czas nieobecności w pracy z przyczyn określonych w ust. 1 strażacy ratownicy OSP zachowują uprawnienie do innych niż wynagrodzenie świadczeń związanych z pracą, przewidziane w odrębnych przepisach.

Natomiast z przepisu art. 3 pkt 6 ustawy wynika, że: *Do zadań ochotniczych straży pożarnych należy podejmowanie działań w celu ochrony życia, zdrowia, mienia lub środowiska przez: organizowanie ćwiczeń oraz udział w szkoleniach, ćwiczeniach i zawodach sportowo-pożarniczych organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, gminę lub inne uprawnione podmioty.*

Zgodnie z przepisem § 1 ust. 2 zd. 1 uchwały *Ustala się ekwiwalent pieniężny dla strażaków ratowników Ochotniczej Straży Pożarnej z terenu Gminy Jasienica za każdą rozpoczętą godzinę, za udział w szkoleniach pożarniczych i ćwiczeniach organizowanych przez Państwową Straż Pożarną, Gminę i inne uprawnione podmioty w wysokości 5 zł.*

W opinii organu nadzoru Rada w sposób nieuprawniony zawężyła zakres znaczeniowy pojęcia „szkolenie” ustalając, iż pojęcie należy na gruncie uchwały odnosić jedynie do szkoleń o charakterze pożarniczym. Tymczasem ustawodawca w art. 3 pkt 6 ustawy, odnosząc się do kwestii zadań ochotniczych straży pożarnych, posługuje się pojęciem *szkoleń, ćwiczeń i zawodów o charakterze sportowo-pożarniczym*, a zatem znaczeniowo szerszym, niż wynikałoby to z literalnego brzmienia § 1 ust. 2 zd. 1 uchwały. W związku z powyższym należy uznać, iż koniecznym jest zakwestionowanie przedmiotowej uchwały w części § 1 ust. 2 zd. 1 w zakresie wyrazu „pożarniczych”.

W § 1 ust. 2 zd. 2 uchwały Rada postanowiła, iż: *Pojęcie ćwiczeń obejmują manewry służb ratowniczych.*

Przepis ustawy upoważniający radę do podjęcia przedmiotowej uchwały, nie pozwala na wskazywanie jakie czynności zawierają się w pojęciu „ćwiczenia”. Takie działanie Rady należy uznać za podjęte z przekroczeniem delegacji ustawowej, co stanowi istotne naruszenie prawa. Jednocześnie należy zwrócić uwagę na definicje pojęć „szkolenie” oraz „ćwiczenia”. Termin „szkolenie” oznacza kurs, cykl wykładów z danego przedmiotu zorganizowany w celu uzupełnienia czyjegoś wykształcenia, wiadomości z danej dziedziny (por. słownik języka polskiego pod red. M. Szymczaka t. III, Warszawa 1981r., s. 414). Natomiast jak wskazuje definicja wyrazu „ćwiczenie” to czynność wykonywana i powtarzana dla sprawy, w celu opanowania jakiejś umiejętności, nabycia sprawności w jakiejś dziedzinie (także, t. I, s. 354).

W związku z powyższym, należy stwierdzić, iż „szkolenie” obejmuje zarówno nabywanie przez kogoś wiedzy teoretycznej podczas zajęć lekcyjnych, jak i praktycznej, jak chociażby w manewrach, podczas których trenowane są różne warianty działań pożarniczych oraz sprawdzana jest ich skuteczność.

Organ nadzoru po dokonaniu ponownej analizy przepisu § 3 uchwały, zgodnie z którym uchwały *Traci moc uchwała Nr XXVIII/267/2008 Rady Gminy Jasienica z dnia 30 grudnia 2008 roku sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego przysługującego członkom Ochotniczych Straży Pożarnych Gminy Jasienica za udział w akcji ratowniczej lub szkoleniu pożarniczym organizowanym przez Państwową Straż Pożarną lub gminę*, stwierdza, iż przedmiotowe naruszenie stanowi nieistotne naruszenie prawa.

Mając powyższe na uwadze, stwierdzenie nieważności uchwały Nr XXXVIII/520/22 Rady Gminy Jasienica z dnia 3 marca 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla członków Ochotniczych Straży Pożarnych z Gminy Jasienica za udział w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, szkoleniu lub ćwiczeniu - w części określonej w *petitum*, należy uznać za uzasadnione i konieczne.

Pouczenie:

Stwierdzenie nieważności uchwały, zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa, w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze służy skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gliwicach, za pośrednictwem Wojewody Śląskiego, w terminie 30 dni licząc od dnia doręczenia rozstrzygnięcia.

Z up. Wojewody Śląskiego

Iwona Andruszkiewicz
Wydział Nadzoru Prawnego - Zastępca Dyrektora
Wydziału Nadzoru Prawnego